

STATSMINISTERENS MIDDAGSTALE VED
STAVANGER HØYRES 100-ÅRS JUBILEUM
LØRDAG 27.AUGUST 1983.

Stavanger Høyre's 100-års jubileum er samtidig en markering av at Stavanger har hatt organisert Høyre-arbeide omtrent like lenge som vi i det hele tatt kjenner organisert partiarbeide i Norge. De brave menn som stiftet foreningen -- man må dessverre si menn om dattidens politiske personer -- var på denne måten med på å underbygge Stavangers ry som foregangsby.

Begynnelsen av 1880-årene var unektelig en vanskelig tid for konservativ politikk. Og det har jo også vært andre perioder i disse 100 år hvor det ikke har vært lett å få gehør for en konservativ linje. Men i likhet med Stavanger by, som også har gjennomlevet vanskelige perioder, har Stavanger Høyre hatt en forbløffende evne til å arbeide seg ut av vanskelighetene.

Og i dag kan vi uten forbehold slå fast at Stavanger Høyre, i likhet med byen, står midt oppe i en rivende vekstperiode. For mange står Stavanger i dag som selve symbolet på det moderne og dynamiske Norge, som selve oljehovedstaden. På samme måte kan Stavanger Høyre stå som et symbol for den fremgang som har gjort Høyre til et stort og samlende, nasjonalt og moderne folkeparti.

Selv om det er et jubileum bør jeg vel ikke gå fullt så langt som til å gi Stavanger Høyre hovedæren for Høyres fremgang også på riksplan. Men det er heller ingen grunn til å undervurdere det meget betydelige bidrag Stavanger Høyre har gitt til Høyres fremgang, også i fylket og i landet i det hele, ikke minst gjennom den lange rekke fremragende representanter og talsmenn for den konservative sak, -- både i lokalpolitikk og riks-politikk, -- som har hatt og har sitt politiske utgangspunkt i Stavanger Høyre.

Stavanger kommunes ledelse har siden 1965 vært i solide og gode Høyre-hender, og vil sikkert være det også etter høstens valg. Hadde alt gått rettferdig for seg ville også fylkeskommunen i dag vært ledet av en Høyre-mann fra Stavanger. Slik gikk det altså ikke i 1979, men det kan jo rette seg etter valget. I Høyres Stortingsgruppe er det alltid en solid representasjon fra Stavanger. I Regjeringen har Stavanger styrket Kommunaldepartementet, -- ikke bare ved en usedvanlig dyktig statsråd, men også ved statssekretær og politisk sekretær. Og går vi til den upolitiske fylkesmann og den upolitiske Høyesterett, så finner vi igjen personligheter med bakgrunn i nettopp Stavanger Høyre.

Og alt dette er altså oppnådd uten den støtte en lokal Høyre-presse kan gi. Riktignok var "Stavangeren" under Birger Gotaas, Herman Smith Ingebrigtsen og R. A. Lorentzen et verdifulle talerør for partiet, men det begynner jo å bli noen år siden. Og partiets sterke

fremgang er kommet på tross av at "Stavangeren" og etterfølgeren "Stavanger Morgenavis" måtte legge årene inn.

Det kan neppe herske noen tvil om at Høyre-pressen har sin viktige del av æren for partiets fremgang på landsbasis. Men tilfellet Stavanger viser at solid innsats og aktivt arbeide gjør det mulig å overvinne endog den belastning som det er ikke å ha en partiorientert avis å støtte seg på. Når arbeidet har den tilstrekkelige bredde og kvalitet, vil jo den saklige del av pressen måtte gi Høyre en god del av den oppmerksomhet det har krav på - også når det gjelder aviser som ikke regner seg som konservative. Skikkelig mediadekning er jo for øvrig heller ikke avhengig av avisene alene. Jeg synes det er et godt bevis på dynamikk at Stavanger Høyre nå har tatt skrittet inn i den nye mediaalder, gjennom å starte nærradiovirksomhet.

Dagens jublant er først og fremst fremadrettet, men med klar erkjennelse av den vekstkraft som både enkeltmennesker og institusjoner kan hente gjennom sine røtter.

Våre motstandere har nok i noe for høy grad fått farve billedet av den fortid som skal minnes ved en anledning som denne. Men fortegningen av Høyres historie er blitt stadig vanskeligere etterhvert som partiet har fått vise i praksis at politisk konservatisme er det motsatte av stillstand. Vi ønsker stabilitet i samsfunnsforholdene, men det er for å gi grunnlag for den

dynamikk som enkeltmenneskers flid og initiativ kan skape. Politisk konservatisme er bl.a. frihet til byggende handling, og derfor åpningen for reell utvikling.

Vi bekjemper radikale politiske eksperimenter fordi de ødelegger vekstkraften i samfunnet -- både materielt og kulturelt. Vi bekjemper den økonomiske lettsindighet fordi den undergraver den samfunnsøkonomi som god sosialpolitikk og ekte fremskritt er avhengig av. Vi vil forandre lover, regler og praktiske løsninger som ikke er gode nok. Men vi vil bevare eiendomsrett, utfoldelsesmuligheter og respekt for nedarvede kulturelle og åndelige verdier, fordi alt dette er grobunn for vekst og utvikling.

Konservatismens motsetning er radikalismen. Men i dag møter vi en paradoksal radikalisme, som vil bruke radikale midler for å hindre forandringer: Det som kalles radikalisme vil hindre konkurranse, hindre at monopoler brytes opp, hindre at boretthaverne får velge eierform til sine boliger selv, hindre at ulønnsomme arbeidsplasser gir rom for nye, hindre at byer forandrer seg, endog hindre at leserne får innflytelse over hvilke aviser som skal vokse eller gå tilbake.

Så merkelig er politikken blitt at radikalismen er degenerert til dogmatisk motstand mot forandring. Derfor hører ungdommen hjemme hos oss!

Stavanger Høyres mange tillitskvinner- og menn og Stavanger Høyres store velgerskare vil sørge for å gi foreningen den aller beste jubileumsgave mandag 12.-september.

I forvissningen om at Stavanger Høyre vil vite å føre videre det verdifulle arbeide vi har sett i foreningens første hundre år, vil jeg avslutte med å utbringe en skål for Stavanger Høyre: Gratulerer hjerteligst med 100-års jubileet! Hele Norges Høyre har mye å takke Stavanger Høyre for, og våre forventninger til fremtiden er store!